

TEZY NA EGZAMIN LICENCJACKI **Teologia systematyczna i filozofia**

TEZY OGÓLNE

1. Dobro, prawda i piękno jako transcendentalia w metafizyce klasycznej
2. Bioetyka obszarem współczesnego sporu o koncepcję człowieka
3. Tajemnica Jezusa Chrystusa (natura, osoba, misja)

ZAGADNIENIA SZCZEGÓLWE

Teologia fundamentalna

1. Jezus Chrystus- szczytem objawiania się Boga człowiekowi w historii zbawienia
2. Wiara- odpowiedź człowieka na Objawienie Boże
3. Jezus z Nazaretu- postać mityczna czy historyczna? Starożytne źródła o Jezusie
4. Boska tożsamość Jezusa z Nazaretu
5. Wiarygodność Zmartwychwstania Chrystusa
6. Wiarygodność przekazu Objawienia w Kościele: Tradycja a Urząd Nauczycielski Kościoła
7. Chrześcijańska argumentacja za wiarygodnością chrześcijaństwa

Literatura:

- Jan Paweł II, Encyklika *Fides et ratio* o relacjach między wiarą a rozumem 1998.
M. Rusecki, *Traktat o Objawieniu*, Kraków 2007.
M. Rusecki, *Traktat o wiarygodności chrześcijaństwa*, Lublin 2010.
H. Seweryniak, *Teologia fundamentalna*, t. 1-2. Warszawa 2010.

Teologia ekumeniczna

1. Pierwsze inicjatywy ekumeniczne
2. Rola Dekretu o Ekumenizmie
3. Najważniejsze normy działań ekumenicznych
4. Dialog dwustronny o charakterze teoretycznym i praktycznym
5. Znaczenie dialogu katolicko-prawosławnego
6. Znaczenie dialogu katolicko-ewangelickiego
7. Ekumenizm a nowe tendencje „bezwyznaniowości”

Literatura:

- Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu*, Lublin 1997.
50 lat Dekretu o ekumenizmie Unitatis Redintegratio, red. A. Choromański, Warszaw 2014.
J. Ratzinger, *Wiara – prawda – tolerancja. Chrześcijaństwo a religie świata*, tłum. R. Zajączkowski, Kielce 2004.
Kościół i usprawiedliwienie. Rozumienie Kościoła w świetle nauki o usprawiedliwieniu. Raport trzeciej fazy Międzynarodowego dialogu Luterancko-Katolickiego, w: *Bliżej wspólnoty. Katolicy i luteranie w dialogu. 1965-2000*, red. K. Karski, C. Napiórkowski, Lublin 2003, s. 361-481.
T. Kałużny, *Eklezjalna samoświadomość prawosławia a ekumenia*, „Symposium” 11(2007), nr 1(16), s. 51-66.
Przed Soborem Wszechprawosławnym, red. T. Kałużny, Z. Kijas, Kraków 2016.
J. Moskałyk, *Od wiary do ekumenii*, Poznań 2018.

Teologia dogmatyczna

1. Biblijna teologia stworzenia
2. Dogmat trynitarny
3. Tajemnica Paschy Chrystusa
4. Przymioty (znamiona) Kościoła
5. Maryja w tajemnicy Chrystusa
6. Eucharystyczna obecność Chrystusa w ujęciu ekumenicznym
7. Wierzę w życie wieczne (niebo, czyściec, piekło)

Literatura:

- J. Warzeszak, *Antropologia teologiczna – de Deo Creatore*, Warszawa 1990, s. 6-16.
Z.J. Kijas, *Początki świata i człowieka*, Kraków 2004, s. 34-46, 68-79, 90-1-7.
F. Courth, *Bóg trójjedynym miłości*, Poznań 1997, s. 139-192.
J. Szczurek, *Trójjedyny*, Kraków 199, s. 165-220.
Ch. Schönborn, *Bóg zesłał Syna swego. Chrystologia*, Poznań 2002, s. 263-364.
W. Kasper, *Jezus Chrystus*, Warszawa 1983, s. 112-162.
A. Czaja, *Traktat o Kościele*, w: *Dogmatyka*, red. E. Adamiak, A. Czaja, J. Majewski, t. 2, Warszawa 2006, s. 453-473.
Cz.S. Bartnik, *Dogmatyka katolicka*, t. 2, Lublin 2003, s. 243-267.
L. Melotti, *Maryja, Matka żyjących. Zarys mariologii*, Niepokalanów 1993, s.73-116.
J. Królikowski, K. Kupiec, *Mariologia*, cz. 2, *Matka Zbawiciela*, Tarnów 2000, s. 65-108.
Konferencja Episkopatu Niemiec, *Katolicki katechizm dorosłych. Wyznanie wiary Kościoła*, Poznań 1987, s. 337-341; 404-414.
A. Zuberbier, *Sakramenty*, w: *Porównanie wyznań: rzymskokatolickiego, prawosławnego, ewangelicko-augsburskiego, ewangelicko-reformowanego*, Warszawa 1988, s. 60-61, 69-70, 74-75, 80-82.
T.D. Łukaszuk, *Ostateczny los człowieka i świata w świetle wiary katolickiej*, Kraków 2006, s. 212-277.

Teologia moralna

1. Realizacja powołania chrześcijańskiego w czynie osoby
2. Grzech jako odmowa realizacji powołania oraz chrześcijańska *metanoia*
3. Sumienie w przekazie biblijnym oraz nauce *Katechizmu Kościoła Katolickiego*
4. Ludzka płciowość jako dar i zadanie
5. Unifikująca koncepcja miłości małżeńskiej w nauce *Gaudium et spes* oraz posoborowej doktrynie Kościoła
6. Sztuczne techniki przekazywania życia i ich moralna ocena
7. Opieka duchowa niezbędną składową całościowej opieki nad chorymi

Literatura:

- Bohdanowicz A., *Integrująca rola miłości w małżeństwie. Studium na podstawie myśli fenomenologicznej Dietricha von Hildebranda*, Poznań 2007.
Bołoz W., *Życie w ludzkich rękach. Podstawowe zagadnienia bioetyczne*, Warszawa 1997.
Grzymkowska M., *Standardy bioetyczne w prawie europejskim*, Warszawa 2009.
Marcol A., *Etyka życia seksualnego*, Opole 1995.
Olczyk M., *Etos chrześcijańskiego wolontariatu. Studium teologicznomoralne na przykładzie Florenckiej Archikonfraterni Miłosierdzia*, Poznań 2012.
Polak W., *Powołani w Chrystusie. Zarys teologii moralnej fundamentalnej*, Gniezno 1996.

Prowincja Polska Zakonu Szpitalnego Św. Jana Bożego, *Duszpasterstwo w stylu św. Jana Bożego*, Rzym 2012.

Pryszmont J., *U podstaw chrześcijańskiej formacji moralnej*, Częstochowa 1987.

Smith W.J., *Kultura śmierci. Gdy medycynie wolno szkodzić*, Kraków 2016.

Wanat Z., *Hipokrates i sumienie. Teologiczne aspekty formacji moralnej pracowników służby zdrowia*, Pelplin 2019.

Katolicka nauka społeczna

1. Zasada dobra wspólnego - jej istota i przykłady użycia
2. Zasada pomocniczości- przykłady zastosowania w odniesieniu do rodziny
3. Praca ludzka – wymiar podmiotowy i przedmiotowy
4. Ocena moralna i społeczna bezrobocia
5. Koncepcja polityki jako roztropnej troski o dobro wspólne
6. Zaangażowanie polityczne katolika – zasady i kryteria
7. Fundamenty aksjologiczne zjednoczonej Europy – założenia i realizacja

Literatura:

Jan Paweł II, Przemówienie w polskim Parlamencie *Razem tworzyć wspólne dobro Ojczyzny*, Warszawa, 11 czerwca 1999.

J. Krucina, *Dobro wspólne*, w: *Encyklopedia katolicka*, T. 3.

M. Olczyk, *Rzeczpospolita. Zobowiązujące dobro wspólne*, Poznań 2019.

Jan Paweł II, Encyklika *Centesimus annus*, w setna rocznica encykliki *Rerum novarum* 1991, nr 15; 44-45; 48;

E. Correco, *Od pomocniczości do wspólnoty*, „*Communio*” 13(1993), 2(74).

Ch. Millon-Delson, *Zasada pomocniczości*, Kraków 1995.

Jan Paweł II, Encyklika *Laborem exercens* o pracy ludzkiej 1981.

Cz. S. Bartnik, *Ręka i myśl. Teologia pracy, odpoczynku i świętowania*, Katowice 1982.

S. Wyszyński, *Duch pracy ludzkiej. Konferencje o pracy*, Włocławek 1946

F. Kampka, *Bezrobocie źródłem nędzy moralnej i materialnej (w świetle współczesnego nauczania Kościoła)*, „*Ateneum Kapłańskie*” 1995, 3.

Jan Paweł II, *Homilia podczas Mszy św. na Stadionie Dziesięciolecia*, Warszawa 17.06.1983.

C. Bartnik, *Różne sposoby pojmowania polityki*, „*Chrześcijanin a Współczesność*” 1986, 4.

R. Coste, *Ewangelizacja a polityka*, Paryż 1969.

R. Coste, *Chrześcijanin i władza*, „*Communio*” 1984, 4.

Kongregacja Nauki Wiary, *Nota doktrynalna dotycząca pewnych kwestii związanych z udziałem i postawą katolików w życiu politycznym*, 24.11.2002.

J. Dyduch, *Společne zadania świeckich w świetle adhortacji „Christifideles laici”*, w: *Ewangelizacja w tajemnicy i misji Kościoła*. Program duszpasterski na rok 1994/1995, Katowice 1994.

Jan Paweł II, *Homilia podczas Mszy św. na Wzgórzu Lecha*, Gniezno 3.06.1979.

Akt Europejski, Santiago de Compostella 09.11.1982.

Europa. Drogi integracji, red. A. Dylus, Warszawa 1999.

Teologia duchowości

1. Przedmiot teologii duchowości.
2. Najważniejsze szkoły duchowości w historii Kościoła
3. Chrześcijańskie doświadczenie duchowe
4. Etapy rozwoju chrześcijańskiego życia duchowego
5. Teologia modlitwy

6. Sakramenty jako źródło komunii z Bogiem
7. Kierownictwo duchowe

Literatura:

- M. Chmielewski, *Metodologiczne podstawy teologii duchowości*, w: <https://marekchmielewski.eu/wp-content/uploads/2016/12/Metodologiczne-podstawy-teologii-duchowo%c5%9bci.pdf>
- M. Chmielewski, *Vademecum duchowości katolickiej*, Lublin 2004 s. 51-72, w: https://pracownik.kul.pl/files/10591/public/Ksiazki/Vademecum_duchowosci_katolickiej.pdf
- M. Chmielewski, *Vademecum duchowości katolickiej*, Lublin 2004 s. 80- 86, w: https://pracownik.kul.pl/files/10591/public/Ksiazki/Vademecum_duchowosci_katolickiej.pdf
- R. Solecki, M. Borda, *Duchowość chrześcijańska w procesie wychowania*, Kraków 2018, w: <http://bc.upjp2.edu.pl/Content/4754/Duchowo%C5%9Bc%20chrze%C5%9Bcija%C5%84ska-rep..pdf>
- R. Garrigou-Lagrange, *Trzy okresy życia wewnętrznego*, Niepokalanów 1998.
- S. Urbański., *Etapy rozwoju życia duchowego*, [w:] *Teologia duchowości katolickiej*, Lublin 1993
- W. Gogola, *Okresy życia duchowego*, w <https://www.karmel.pl/okresy-zycia-duchowego-1/>
- W. Gogola, *Teologia komunii z Bogiem*, Kraków 2003, s. 133-158; 258-332; 333-352.
- J. Augustyn, *Praktyka kierownictwa duchowego*, Kraków-Ząbki 1996
- J. Hadryś, J. Próchniewicz, *Spowiedź i kierownictwo duchowe w sytuacjach szczególnych*, Poznań 2012.

Etyka, filozofia chrześcijańska

1. Kształtowanie się stosunku chrześcijan do filozofii greckiej (od Mowy na Areopagu św. Pawła po św. Augustyna)
2. Platónska a Arystotelesowska wizja rzeczywistości i ich wpływ na teologię chrześcijańską
3. Filozofia a teologia – rozróżnienie św. Tomasza z Akwinu
4. Etyka filozoficzna a teologia moralna. Podobieństwa i różnice.
5. Naturalizm, intuicjonizm, emotywizm – w kręgu teorii metaetycznych
6. Etyka prawa naturalnego
7. Etyka formalna Kanta

Literatura:

- A.H. Armstrong, R.A. Markus, *Wiara chrześcijańska a filozofia grecka*, Warszawa 1964.
- A. Sparty, *Dzieje filozofii starożytności chrześcijańskiej i średniowiecza*, Poznań 1992.
- E. Gilson, *Wprowadzenie do nauki świętego Augustyna*, Warszawa 1953.
- E. Gilson, *Duch filozofii średniowiecznej*, Warszawa 1958.
- S. Swieżawski, *Święty Tomasz na nowo odczytany*, Kraków 1983.
- J. Pieper, *Scholastyka*, Warszawa 2000.
- E. Gilson, *Tomizm. Wprowadzenie do filozofii św. Tomasza z Akwinu*, Warszawa 1960. (i wiele późniejszych wydań)
- T. Styczeń, *Zarys etyki. Mataetyka*, Lublin 1974.
- A. Szostek, *Pogadanki z etyki*, Częstochowa 1993 (i późniejsze wydania).
- T. Biesaga, *Zarys metaetyki*, Kraków 1996.
- R. Brandt, *Etyka, Zagadnienia etyki normatywnej i metaetyki*, Warszawa 1996.
- P. Jaroszyński, *Etyka – dramat życia moralnego*, Szczecinek 2013 (i wiele innych wydań).
- K. Stachewicz, *W poszukiwaniu podstaw moralności. Tomistyczna etyka prawa naturalnego a etyka wartości D. von Hildebranda*, Kraków 2001.
- V. Bourke, *Historia etyki*, Warszawa 1994.
- I. Kant, *Uzasadnienie metafizyki moralności*, Warszawa 2005 (i wiele innych wydań).